

**Східноукраїнський інститут
економіки та управління**

**VIII МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ЕКОНОМІЧНИХ НАУК»**

9-10 жовтня 2015 року

Частина I

**VIII МЕЖДУНАРОДНАЯ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ**

**«АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ
ЭКОНОМИЧЕСКИХ НАУК»**

9-10 октября 2015 года

Часть I

Запоріжжя
2015

УДК 33(063)
ББК 65я43
А 43

У збірнику представлені матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання економічних наук».

У збірник увійшли матеріали секцій: «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Історія економічних вчень», «Економічна історія», «Економіка галузевих ринків», «Економіка суспільного сектору», «Економіка освіти», «Економіка праці», «Економіка розвитку», «Міжнародна економіка».

Наукове видання призначене для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей, а також для широкого кола читачів.

Усі матеріали публікуються в авторській редакції.

Актуальні питання економічних наук: збірник матеріалів VIII Міжнародної А 43 науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 9-10 жовтня 2015 року) / Східноукраїнський інститут економіки та управління. У 2-х частинах. – Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2015. – Ч. 1. – 116 с.

Актуальные вопросы экономических наук: сборник материалов VIII Международной научно-практической конференции (г. Запорожье, 9-10 октября 2015 года) / Восточноукраинский институт экономики и управления. В 2-х частях. – Запорожье: ОО «ВИЭУ», 2015. – Ч. 1. – 116 с.

УДК 33(063)
ББК 65я43

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. МІКРОЕКОНОМІКА

Блищик Л.В. СИСТЕМИ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УКРАЇНІ.....	6
Євдокімова М.О. ПРО РОЗВИТОК МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ.....	10

СЕКЦІЯ 2. МАКРОЕКОНОМІКА

Мазур А.Г. НОВИЙ РЕГІОНАЛІЗМ В КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	13
--	----

СЕКЦІЯ 3. ІНСТИТУЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Мазур С.А. СТРУКТУРНЕ РЕГУЛЮВАННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА	17
Оксак А.О. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ ЗЛИТТІВ ТА ПОГЛИНАНЬ В УКРАЇНІ	20
Познякова О.І. ВПЛИВ КОНЦЕНТРАЦІЇ КАПІТАЛУ НА КОНКУРЕНТОЗДАТНІСТЬ КРАЇНИ.....	24
Улибіна В.О. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	27
Яцишин І.Ю. ЧИННИКИ ТА ДЖЕРЕЛА ЗАГРОЗ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ПІДПРИЄМСТВ	31

СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІЧНА ІСТОРІЯ

Лемішовська О.С. ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ТЕОРІЙ БАЛАНСУ В СТАРОДАВНЬОМУ СВІТІ ТА СЕРЕДНЬОВІЧЧІ	35
---	----

СЕКЦІЯ 5. ЕКОНОМІКА ГАЛУЗЕВИХ РИНКІВ

Даниленко М.І. СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ У ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ.....	39
Костіна К.В. ОСОБЛИВОСТІ ЛОГІСТКИ В СПІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТІ УКРАЇНИ	41
Прокудін Г.С., Чупайленко О.А. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ	44
Самойленко І.О. РОЗВИТОК ЕНЕРГОСЕРВІСНОГО БІЗНЕСУ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ.....	46
Тимченко І.П. ВЕРТИКАЛЬНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК НАПРЯМ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР.....	49

Нездойминов С.Г., Феофанова О.Г. КОНКУРЕНТНІ ПРЕИМУЩЕСТВА В ГОСТИНИЧНОМУ БІЗНЕСІ.....	51
---	----

СЕКЦІЯ 6. ЕКОНОМІКА СУСПІЛЬНОГО СЕКТОРУ

Дадашова П.А. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВОГО МЕТОДУ БЮДЖЕТНОГО ПЛАНУВАННЯ В УКРАЇНІ	55
Павлушенко Т.О. СУТНІСТЬ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ БЮДЖЕТНИХ РЕСУРСІВ.....	58
Шилепницький П.І. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА.....	62

СЕКЦІЯ 7. ЕКОНОМІКА ОСВІТИ

Гірняк В.В., Лук'янська О.В. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФІНАНСУВАННЯ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	66
Назаренко С.А. ОСОБЛИВОСТІ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОСВІТИ	69
Семенець Ю.О. ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ.....	72

СЕКЦІЯ 8. ЕКОНОМІКА ПРАЦІ

Хитра О.В., Біловольська Г.В. ТРУДОВИЙ МЕНТАЛІТЕТ ПРАЦІВНИКІВ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ В ОРГАНІЗАЦІЇ.....	76
---	----

СЕКЦІЯ 9. ЕКОНОМІКА РОЗВИТКУ

Артеменко Н.В. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	81
Борбулевич В.З. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСІВ ІНВЕСТИВАННЯ В МОДЕРНІЗАЦІЮ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.....	84
Гончаренко І.М. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ СУЧАСНОГО ТУРИЗМУ	87
Калініна Г.Г. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ КАТЕГОРІЇ «СТРАТЕГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНУ»	89
Комісар О.С. ВИРОБНИЧІ ЗАПАСИ ЯК ОБ'ЄКТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	94
Накопечна Н.В. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АУДИТУ В УКРАЇНІ.....	97

Петрух О.А. ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ.....	100
Свінціцька Т.В., Гурська Л.Л. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ В УКРАЇНІ	102
Сотниченко Л.Л. НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ІНФРАСТРУКТУРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНУ	106
 СЕКЦІЯ 10. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА	
Устименко М.В. ВЗАЄМОУЗГОДЖЕННЯ ІНТЕРЕСІВ УЧАСНИКІВ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ КЛАСТЕРІВ.....	110

Шилепницький П.І.

доктор економічних наук,

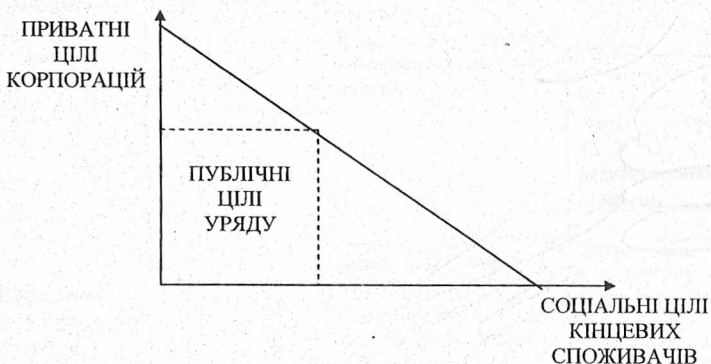
доцент кафедри міжнародної економіки

*Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
м. Чернівці, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

Державно-приватне партнерство передбачає співпрацю держави та приватного бізнесу у сфері розвитку інфраструктури загального користування та надання пов'язаних послуг. В цьому випадку держава передає свої повноваження, а також і ризики, які стосуються будівництва та утримання об'єктів транспортної інфраструктури, соціальної сфери, пенітенціарних установ, надання комунальних послуг тощо на певних умовах до сфери відповідальності приватного бізнесу.

Як і в інших економічних проектах, у державно-приватних партнерствах можна виділити наступні види ефектів: економічний; науково-технічний; соціальний; екологічний.

При реалізації проектів державно-приватного партнерства часто виникає ситуація, коли інтереси підвищення ефективності функціонування об'єктів інфраструктури та надання публічних послуг входять в протиріччя із забезпечення прав працівників колишніх державних чи комунальних підприємств або місцевої громади — безпосередніх користувачів інфраструктурою чи споживачів таких послуг. У такому випадку відстоювати права та інтереси останніх покладається на державу, яка у співпраці із приватним сектором повинна знайти «золоту середину». Тому соціальний ефект тут пов'язаний із дотриманням як соціальних гарантій працівників (утворення або відтворення нових

робочих місць, підвищення рівня зайнятості населення, підвищення заробітної плати і доходів, задоволення першочергових фізіологічних потреб людей, забезпечення безпеки життєдіяльності, підвищення рівня задоволення соціальних і духовних потреб, підвищення кваліфікації працівників, зростання якості й тривалості життя та ін.), так і гарантування прав кінцевих споживачів щодо доступності комунальних послуг, таких, наприклад, як водопостачання і водовідведення, прибирання та утилізація відходів життєдіяльності, транспортне сполучення, медичне обслуговування, освіта, забезпечення харчуванням громадських установ (шкіл, лікарень, дитячих садків тощо), надання т. зв. «софт» послуг тощо, та користування об'єктами інфраструктури (наприклад, автомобільні дороги).

Як і в попередньому випадку, контроль за досягненням екологічного ефекту також значною мірою покладається на державу. Його досягають знизенням викидів у навколишнє середовище шкідливих речовин, зменшенням відходів виробництва, утилізацією і регенерацією твердих побутових відходів (ТПВ) і осадів стічних вод, впровадженням енергоємних виробництв, оборотних циклів використання природних ресурсів (насамперед вод), підвищенням ергономічності і покращенням екологічності вироблених товарів або послуг (шумове забруднення, вібрація, магнітне поле, радіаційний фон, хімічні речовини, що викликають алергію), знизенням штрафів за забруднення навколишнього середовища (перевищення ПДК, ПДВ та ін. лімітів).

Ефективність з точки зору держави як учасника угоди державно-приватного партнерства характеризується, насамперед, показниками соціальної ефективності, які вимірюють соціальні наслідки реалізації проекту ДПП. Мова йде, насамперед, про задоволення культурних, освітніх потреб населення як кінцевих споживачів, забезпечення доступності таких послуг, врахування інтересів незахищених верств населення та працівників підприємства, заходи спрямовані на покращення умов праці та життя людей тощо [2] (табл. 1).

Екологічну ефективність характеризує вплив проекту державно-приватного партнерства на довкілля. Вона полягає в запобіганні шкоді, яка могла б виникнути при відсутності природоохоронної діяльності. Така шкода виявляється в погіршенні екологічних умов життєдіяльності населення, зростанні захворюваності, збільшенні витрат на лікування, скорочення тривалості життя і т. ін.

Таблиця 1

**Показники соціальної ефективності
державно-приватного партнерства**

№ пп	Показник	Порядок розрахунку	Складові розрахунку	Коментар
1	Ефективність виконання соціального запиту	$E_c = \frac{m_p}{m_n}$	m_p – реальний час виконання соціального запиту; m_n – плановий час виконання соціального запиту.	Якщо $E_c > 1$, то в такому разі ефективність виконання соціального запиту буде низькою, з іншого боку, коли $E_c < 1$, то ефективність висока. У разі, коли $E_c = 1$, ефективність буде оптимальною.
2	Результативність виконання соціального запиту	$I_{вз} = \frac{B_{факт}}{B_{план}} \times 100 \%$	$I_{вз}$ – індекс виконання соціального запиту; $B_{факт}$ – фактичне виконання соціального запиту; $B_{план}$ – планове виконання соціального запиту.	Результативність виконання соціального запиту може бути оцінена за 100 – бальною шкалою. Коли $0 < I_{вз} < 25$, то результативність буде незадовільна. Коли $25 < I_{вз} < 50$, то результативність буде задовільною. В разі $50 < I_{вз} < 75$, результативність добра, а коли $75 < I_{вз} < 100$, то результативність відмінна.
3	Ефективність якості виконання запиту споживача	$E_{якіс} = \frac{O_c}{O_v}$	$E_{якіс}$ – ефективність якості виконання запиту споживача; O_c – оцінка споживача, яка визначається за 6-бальною шкалою; O_v – оцінка виконавця запиту споживача.	Якщо $E_{якіс} > 1$ – задоволений споживач, $E_{якіс} = 1$ – задоволений і споживач і клієнт, $E_{якіс} < 1$ – задоволений лише виконавець.
4	Народногосподарська віддача фонду освіти	$E_{оснт} = \frac{ВНП}{\Phi_{ос}}$	$E_{оснт}$ – ефективність народногосподарської освіти; ВНП – валовий національний продукт; $\Phi_{ос}$ – фонд освіти.	
5	Показник інтелектуалоемності виробництва	$I_c = \frac{\Phi_{ос}}{ВНП}$	I_c – інтелектуалоемність; $\Phi_{ос}$ – фонд освіти; ВНП – валовий національний продукт.	

Величина соціального ефекту в даному виді ефективності може виражатися в грошовій формі, хоча в деяких випадках це зробити проблематично (наприклад, запобігання погіршенню здоров'я, передчасної смерті внаслідок погіршення екологічних умов). Соціальна ефективність природоохоронних інвестицій визначається за такою формулою:

$$E_c = \frac{Ш_c}{K_n}, \quad (1)$$

де E_c – соціальна ефективність природоохоронних інвестицій;

$Ш_c$ – запобігання соціальній шкоді в грн.;

K_n – природоохоронні інвестиції в грн.

Таким чином, показники соціальної ефективності виступають важливими індикаторами досягнення цілей проекту державно–приватного партнерства.

Список використаних джерел:

1. Шилепницький П. І. Державно–приватне партнерство: теорія і практика: [монографія] / П. І. Шилепницький; Інститут регіональних досліджень НАН України. – Львів, 2011. – 455 с.
2. Ягодка А. Г. Соціальна інфраструктура і політика. Посібник / А. Г. Ягодка. – К.: КНЕУ, 2000. – 212 с.
3. Effectiveness of operational contracts in PFI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.infrastructureaustralia.gov.au/policy-publications/publications/files/Effness_of_PFI_KPMG_UK.pdf
4. Guidelines for successful public-private partnerships. – European Commission, 2003. – March [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/ppp_en.pdf
5. Public ends, private means: strategic purchasing of health services / Edited by Alexander S. Preker ... [et al.]. – World Bank Publications, 2007. – 414 p.
6. Public-Private Partnerships in the Social Sector: Issues and Country Experiences in Asia and the Pacific (ADB Policy Papers Series № 1) / Edited by Yidan Wang. – Tokyo: ADBI Publishing, Asian Development Bank Institute, 2000. – 346 p.